

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1664

§. III. Deinde quòd aduersa sibi esse falsò credant ea, quae prosunt
maximè & rem promouent. Quomodo autem aduersa prosint, declaratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

S. III.

Ostenditur turbari homines, eò quòd aduersa sibi credant esse, ea quæ maximè profunt & rem promouent. Quomodo autem aduersa profint, declaratur.

12. **V**erùm in hõc erramus passim miseri, quòd præfractè alia prorsus omnia de rebus iudicemus; eaque credamus prospera quæ cursum maximè præpediunt, aduersa verò quæ promouent. Ea autem dico prospera, non quæ delectant, sed quæ profunt; aduersa rursus ea pronuncio, non quæ auersamur, sed quæ nocent. Illud autem euenite passim video, quòd nauiculariæ rei imperito: retroagi cum videt remos, & in contrarium latus impelli gubernaculum, pessum ire maleque gubernari credit omnia; & tamen nauis ex arte propellitur, & auerso remigum impulsu maximè promouetur. Ita sunt res nostræ: retroacta sæpè cum vultum fortuna auertit, tum præclarissimè res nostræ fluere incipiunt; & tamen profutura auersamur.

Ea quæ prospera iudicant homines, sæpè aduersa sunt & e contra.

13. **Q**uando enim magis suppressa videbatur Israëlitis in Ægypto felicitas, quam cum Regis barbaro sanè edicto, omnis proles mascula obstetricum manibus enecanda decernitur? absconditur maternâ curâ infans Moyses, præsentique morti eripitur, in aliud mortis discrimen nihilominus coniiciendus. Cum enim tribus iam elapsis mensibus, prolem excrescentem diurius Ægyptios mater celare non posset, fiscellæ scirpeæ puerum incladit, & fluuio non sine gemitu committit. Defertur secundo alueo morti deuotus infans, & cum puero nauigat fortuna Israëlitis. Numquam ea magis stetit, quam cum fluctuabat, ex illis ipsis vndis felicitas omnis populo emerit vniuerso, quibus credebatur extinguendus. Rectè id in rem meam expendit & exposuit Origenes. *Hoc, inquit, admirabile est, quòd non per ea quæ videntur securitatis esse, sed planè per contraria, omnia pro nobis fiant. Et ut discas: iussit Pharaon in flumen conici pueros, nisi proiecti fuissent pueri, non seruatus fuisset Moyses, non in aulâ educatus fuisset, quando seruabatur non erat in honore, quando expositus est, tunc factus est in honore: hoc fecit Deus, declarans suam omnipotentiam & sapientiam.* Enimue-

Declaratur exemplo Moysis.

Orig.
hom 16.
in Act.

rò sapientiam suam tunc liquidò manifestat Deus, cum per ea ipsa quæ nemini non videbantur aduersa, finem tandem suum felicissimè consequitur. Quodque in Moyfis historiâ liquidò perspicietur, id sanè, si mentem aduertimus, in toto vitæ nostræ decursu, non minori arte & industriâ, Deo sic res nostras disponente, contigisse, clarissime comperiemus. Numquam aduersum tibi quidpiam accidit, quod non maioris tibi boni principium dedit: si non dedit, obicem sanè opposuisti tu: Dei mens fuit tibi benefacere.

Erramus
eo quod no-
mina Bo-
ni, & com-
modi con-
fundamus.

Verum in hoc fallimur, quod Boni nomine illud tantum intelligamus quod naturæ nostræ est commodum, ad hoc consequendum studia omnia & vota dirigimus, neque satis attendimus quem sibi scopum, in rebus aduersis immittendis aut permittendis, Diuina Mens habeat præstitutum in alia abimus omnia; & sic cum à Dei fine discedimus, malè de his quæ nobis accidunt, & præter mentem Dei iudicamus. Certe *voluntas Dei est sanctificatio vestra*, ut rectè Apostolus: vestra autem voluntas est diuitiæ vestræ, commoda vestra, honores vestri, voluptates vestræ. huc cogitationes omnes, huc desideria, huc vota extenditis, ab hoc scopo quæ vos delectant, ea aduersa dicitis; quæ ad hunc deducunt, ea verò dicuntur prospera. Quid autem mirum, quod nomina dissentiant? abitur in diuersa. Sanè si *voluntas Dei est sanctificatio vestra*, illi voluntati vestram coniungite, eodem tendite, ad salutem vestram consequendam studia cuncta cum Deo conferte, & illico prospera esse intelligetis ea, quibus aduersitatum falsò nomine, inuidiam concitatis: & quidem adeo prospera, ut hæc ipsa, viarum compendia esse quibus ad sanctificationem tandem dabitur peruenire, manifeste sitis percepturi. Finem itaque, quem malè vobis præfigitis, corrigite, & plana sunt omnia, sed ut rectè ille, *Deos malum emendare, quam nos*.

Qui non aliud sibi in nauigatione propositum habet, quam marinam auram captare, & quaquaersus spatari ad delicias, is sanè molles Zephyros, etiamsi a portu carinam auferant, prosperos dicet; neque pensi, habet qui spirent venti, modò lenes sint, neque cantibus aut genio, cui indulgere statuit, frigidiores si sint, officiant, illum sibi aduersum esse credet, qui in portum proram fert; eumque aduersum magis, qui cum velis incubat

vehemen-

14.

1. ad.
Thesal.
4.

Sen.

15.

vehementius, celerius nauim in portum rapit. Nauclerus inter-
rim, qui non ad delicias, sed ad obtinendum portum nauigat,
prosperum hunc ventum vocat, quem tu velut aduersum crimi-
naris. En vt diuersi fines, diuersa eidem vento dent cognomina.

16. Sic prorsus fit; mare & quidem procellosum sulcatus quot-
quot viuimus. hoc tantum habet boni mundus hic, quod ad
caelestem patriam obtinendam via sit; hanc vt obtineas, enau-
gandum est hoc mare. Sed o insanos nos! vix mollior spirat
aura, vix calum ridet, vix placidi fluctus lambunt ratim, &
ecce illico placet mare, nec de patriâ cogitatur vbi tam amœ-
num est pelagus. Vagari iam libet toto oceano, & ad delicias
vela expandere. Ah miser! nimium ne crede mari cum tran-
quillum est; dum lenes spirant venti, à littore te in altum abri-
piunt, isthic cum minimè reris, tempestatibus inuoluendum. Et
verò, an non ista supina in nobis est stoliditas, mundo huic tan-
topere quod inhæreamus, nescio quâ abducti deliciarum spe?
Quin imo idcirco tot procellis expositum, tot miserijs obnoxium,
tot implexum difficultatibus hoc mare summâ sanè industriâ &
consilio voluit Deus, vt viâ molestiâ saltè delassatus, ad caele-
stem patriam vela votaue explices, & tamen, ne sic quidem
tandem sapias; delectat te mare falsum & erumnosum; quid por-
rò ageres si semper placidum staret? Deplorat sanè miserandam
hominum recordiam, sapientissimè D. Gregorius *Despiciendus*,
inquit, à nobis fuerat (mundus) *etiamsi blandiretur. At postquam*
tot flagellis premitur, tantâ aduersitate fatigatur, tot nobis dolores
ingeminat; quid nobis aliud quam ne ametur clamat? etiamsi
Euangelium taceat, mundus clamat: ipse tam & *à quibus ama-*
tur, amarus est. Vbiq; mors, vbiq; luctus, vbiq; desolatio; vn-
dique percutimur, vndique amaritudinibus replentur; & tamen
caecâ mente carnalis concupiscentie ipsas eius amaritudes amamus.
Mare se esse clamat Mundus, nihil in eo stabile, nihil quod
diu delectet, nihil esse vbi pedem securus figas; clamat res ipsa,
hoc tute toties es expertus, hoc tute lateris modò qui de aduen-
sitatibus vndique te incurstantibus conquereris; & tamen tam
triste te mare delectat, aduersosque credis ventos, qui in patriâ
tuâ portum te, vel inuitum, abripiunt.

*Homines
in hoc mû-
do quarû
iucundita-
tem corpo-
rum, Deus
salutem
anima.*

*Mundum
amatori-
bus replet
Deus, vt
tandem fac-
studiosum
sit.*

D. Greg.
hom. 28.
in Euang.

17. Muta sententiam si sapias, & istud iudica quod res est. Nut-
lum sanè alium sibi præstitutum finem licet haberat sapiens
Deus,

*Nec de celo
cogitare
mus nisi
miseris
ad ill.*

Deus, quam per molestias difficultatesque vndique oborientes, fastidium tibi huius mundi ingenerare, mimiumque quo ei inhæres amorem, tempestatum acrimoniam auertere, certè adorare deberemus Mentis Diuinæ sapientissimum consilium. Nihil enim nos à patriæ promissæ desiderio retrahit tantoperè, quam viæ, mundi inquam, fucata quidem, naturæ tamen non planè ingrata voluptas. Hæc dum fruimur, nobisque dum benè est, parua sanè patriæ nobis est curatio: futuri immemores sumus, dum præsentibus delectamur. Cauet obliuioni tam periculosa prudens Deus; & vt caueat, mundi huius delicias amaroribus interturbat. Consilium hocce suum per Prophetam Oseam ipsemet manifestat. *Sepiam*, inquit, *viam tuam spinis*, quæ quidem verba eleganter in rem meam sic interpretatur Hieronymus; *ex quo intelligimus quod Providentia Dei sepè nobis accidunt mala, ne habeamus ea que cupimus; vt varijs calamitatibus huius seculi ad Deum redire cogamur.* Salebrosa cum est via, contracta, faxis obsita, non lubet tunc esse tardis & negligentibus: acuit procedendi ardorem viarum difficultas; nimia amœnitas lentos facit.

Osee 2.

Hier. in hunc locum.

Hæc arte
vsu Deus
vt Israëlitas
non inuitos ex
Ægypto
educeret.

18. Cur quæso populum Israëliticum, gentem præ omnibus quotquot tunc erant sibi dilectam, tantis tamen aduersitatibus in Ægypto obrui passus est Deus? cur mancipiorum instar, ad vilissima quæque opera detrudi, lateribus excoquendis impendi, & si quidquam pensi impositi defuerit, per summam iniuriam crudelissimè flagellari? Nimirum ex Ægyptiorum commercio & dominio, in terram lacte & melle manantem, transferre totam Israëlitis gentem statuerat Deus, vbi & latè dominari, & ab Idololatrarum iugo & societate remoti, debitum sibi cultū dare tranquillè possent. vt igitur sponte suâ, nec inuiti, terras quamuis alienas, à se tamen multo iam tempore cultas desererent, tantas ipsis calamitates ab Ægyptijs immitti passus est; vt vel rædio victis, domos antiquas mutare esset volupe, quas dulces plerumque facit, sola etiam eas inhabitandi diuturnitas & consuetudo. Quod si ab Ægyptijs benè placidèque fuissent habitati, numquam sanè transmigrandi cogitatio minima in mentem ipsis venisset, neque vi vllâ potuissent à sibi iam consuetis sedibus dimoueri. Et verò tam miserum in modum habitati, quoties non adhuc ad Ægypti ollas stolidi suspirarunt? Ægypti sordes, vetera

Num. 11. vetera rememorantibus, deliciae adhuc sunt. *Recordamur*, in-
 quunt, *piscium quos comedebamus in Aegypto gratis; in mentem*

Sap. 16. *Et præ his quisquiliis sordet manna omne delectamentum in se ha-*
bens, & omnis saporis suavitatem. Ah! quam ægre fuissent auulsi
 si in delicijs isthic viuere licuisset, quos ipsa peponum memoria,
 aliorumque fœtor retrò in Aegyptum agit.

19. Sic est, sic agimus nos & sic agit nobiscum Deus. Totum in te
 coniuratum stare orbem conquereris? permittit id nimirum
 Deus, ut te orbis, quem nimium complecteris, subeat fastidium.
 per homines tibi molestias ingerit, ne hominibus adeo inhæreas
 & confidas. per amicissimos maximè & propinquos, quin & per
 coniugem, & liberos maxima tibi suboritur mœroris, tædiorum-
 que materia; detergendus nimirum erat nimius illorum amor,
 per quem à debito Numinis cultu reuerentiâque, cum summo
 salutis tuæ discrimine abstrahebaris. Adeò ut verissimum esse,
 illud D. Gregorij in te ipso, si mentem aduertas, possis intelli-
 gere; *Aliquando nos mundus retraxit à Deo; nunc tantis plagis*
plenus est, ut ipse nos mundus mittat ad Deum. Retraxit nonum-
 quam te insanus coniugis futuræ amor; nunc moribus sanè in-
 conditis difficilique genio te mittit ad Deum, experientiâ de-
 doctum tandem quid stolidè adamâris. Nimia te filiorum cura,
 & liberos ditandi studium, à recto iustitiæ tramine in diuersa
 distraxit; nunc eorum effrons impudentia, ad Deum te reducit
 agnoscentem quam ingratis benefeceris, tibi ipsi cum facis ma-
 le. Nimia tibi erat necessitudo, & verò etiam turpis familiaritas
 cum illo genere hominum, quorum tecta necesse est ut sint com-
 mercia, ne pudori sint & infamiæ si fiant manifesta; nullus erat
 te à tam turpi vitâ retrahendi modus: & ecce ex illâ ipsâ parte
 dissidia, rixæ, & intolerabiles molestiæ oriuntur, ubi tu delicias
 amoresque tibi sorgebas æternos; & bono tuo incipis odisse,
 quod non nisi summo tuo malo incautus adamabas. Ingentem
 sanè turrim machinabantur homines, tum cum ut sacræ testan-
 tur paginæ, *terra erat labij vnus & sermonum eorundem.* Nimia
 erat animorum coniunctio, quæ à Deo homines seiungebat;
 machinam ipsi cælo formidandam insani erigebant, & cum ma-
 chinâ, animos nimium eheu superbos. Non tulit fastum Deus.
Descendit autem Dominus ut videret ciuitatem & turrim quam

T t

edificabant

*Quin imo
 & per eos
 ipsos mala
 immittit,
 quos malè
 amamus,
 ut amorem
 illum dis-
 soluat.*

D. Greg.
suprà

Gen. 11.

edificabant filij Adam. *Et dixit; ecce vnus est populus, & vnum labium omnibus: cœperuntque hoc facere, nec desissent à cogitationibus suis, donec eas opere compleuerint. Venite igitur, descendamus & confundamus linguam eorum, vt non audiat vnusquisque vocem proximi sui. Atque ita diuisit eos Dominus ex illo loco in vniuersas terras, & cessarunt edificare ciuitatem.* Compendio vsus est Deus: turrim si fulmine deiecisset, casu id factum arbitrarentur, & coniunctis denuò studijs, restituendæ fabricæ incubuissent. Linguæ commercium, & animorum exinde coniunctio, quæ malè coierat erat dissoluenda, vt tota dissolueretur machina & in lapidum acruum iret. Quam multæ adhuc hodie struuntur machinæ cælo aduersæ, Deo inuisæ? vnum quamdiu labium est omnibus, quamdiu coniuncti sunt in malum conspirantes animi, frustra impedimenta ponuntur; secretas illi norunt vias, secretos characteres, secretas litteras; consilia sunt secreta; *neque desissent à cogitationibus suis donec eas opere compleuerint.* Animorum itaque imprimis diuisio inducenda est, suspiciones ingerendæ, odia quin imo suscitanda, quæ nunquam grauiora sunt quàm se non rectè amantium. Denique id agendum, vt non audiant, & si audiant, certè non intelligant, non credant, non æstiment *vocem proximi sui* malè antehac dilecti: & sic tandem *cessabunt edificare, aut potius scandalo euertere ciuitatem.* Clariùs hæc edicere non attinet, satis superque intelligor. Illud autem est verissimum, plurimos de æternâ salute deiiciendos fuisse, nisi summâ iniuriâ ingentes molestias ab ijs ipsis sustinuissent, quos stultè nimium & præfractè adamabant. Ita sanè sæpè non nisi ab ipso malo, mali remedium est. Sapientissimi Dei hæc artes sunt, quas dum ignoras, quereris: eas verò cum iam agnoscas, lætus paterere; pateris enim bono tuo.